

Tækning med Tagpap

-d

Tidsskrifter

Arkitekten. Tidsskrift for bygningsvæsen. 1896. 17. December

1896

forud truffen Ordning mellem dem, hvorefter den ene ikke skulde stilles bedre end den anden, men have forholdsvis Dækning, forholdsvis Sikkerhed etc.

Men Menneskene ere nu engang ikke saa gode og det kan derfor ikke hjælpe at ville sige noget til at i en saadan Situation vil hver især se at redde sig selv saa godt som muligt uden at tænke paa de øvrige. Men hermed er da ogsaa alt sagt. Vedkommende kan bruge de Midler, Loven anviser ham til at komme til sin Ret. Det er ikke altid moralsk forsvarlig at bruge ethvert Middel, som Loven hjemler, men Grænserne kunne jo ikke angives. Disse trække tidt efter »Forhold og Omstændigheders». At det ikke under nogen Omstændighed kan være forsvarligt at søge at skaffe sig Fyldestgørelse ved »ulovlige» Midler er det i og for sig overflødigt at bemærke.

Det skal derhos siges, at selv om Foretagendet er et Straamandsforetagende synes det mig klart, at naar man har indladt sig med en Straamand og der ikke fra Tredjemands Side — være sig nu den egentlige Bygherre eller dennes Repræsentant — foreligger noget »bedragerisk» Forhold, maa man tage Følgerne af sine egne Handlinger, d. e. det at have indladt sig med en »uverdæftet» eller maaske rettere »slet ingen Person». Man kan da ikke kræve Betingelse hos andre end hos denne Person og ud af hans Byggeforetagende. Af Erfaringen kan man blive klog, men man maa tage Skaden, der jo er Konsekvensen af ens egen Handling og holde sig borte en anden Gang fra det usunde Byggeri.

Tækning med Tagpap.

(Med Illustrationer.)

Med Hensyn til Vægten er Paptage de letteste af alle Tage; derfor kunne Bjælker og Spær være af ringere Tykkelse her end ved andre Tagkonstruktioner og overhovedet er selve Tagkonstruktionen, som denne Tækkemaade udkræver, yderst simpel. Man kan i Stedet for de svære Spær f. Eks. anvende $6 \times 1\frac{1}{2}$ " Brædder paa Højkant; dog maa Mellemrummene mellem disse gøres tilsvarende mindre, saaledes at omtrent det dobbelte Antal Brædespær bliver nødvendigt. Samtidig opnaas dog den Fordel at Forskalingsbræderne kun behøve at være halvt saa tykke

Det er derfor rigtigt at forbinde Tagkonstruktionen ved Ankere fast til Sidemurene for at forhindre dette, enten med Tremplen (Fig. 1) eller med selve Bjælkelaaget, hvis Ender ere indmurede i Væggene (Fig. 2). Hver enkelt Spær behøver ikke at forankres; foruden Gavlsparerne behøver kun hver andet eller tredje at forsynes med Anker. En god Form for disse ses i Fig. 2 b. Samtidig befestes naturligvis Spærerne til Remstykkerne med stærke Søm.

Glat Tækning med Pap i Ruller er lettere og hurtigere at udføre og tillige bedre end Tavletækning, en Metode der forøvrigt ikke anvendes herhjemme men ret hyppigt i Tyskland, og foregaar paa den Maade, at Pappet, der er ca. $1\frac{1}{2}$ Al. i Kvadrat, lægges mellem trekantede Lister paa langs ned ad Taget. Tækning med Pap i Ruller foregaar derimod bedst efter følgende bestemte Regler: Man begynder med den første Rulle forneden ved Gavlen og af-ruller den langs Tagskægget saaledes at dens Kant rager ca. 2" udover Tagets Rand; Fastsømningen paabegyndes

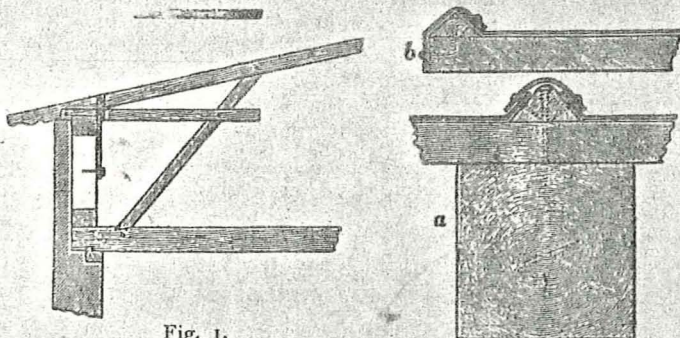

Fig. 1.

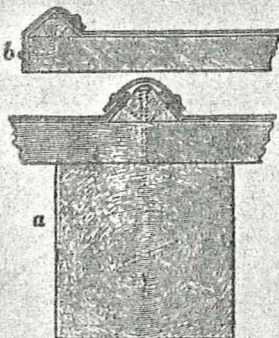

Fig. 3.

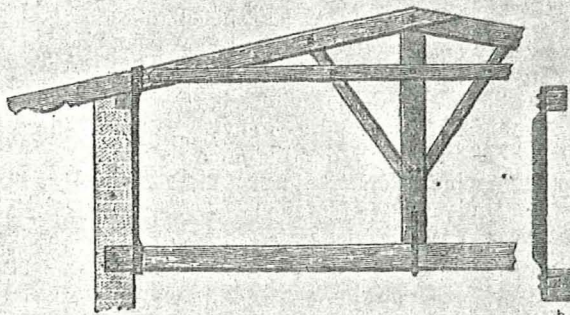

Fig. 2.

som ellers, da man jo har det dobbelte Antal Understøtningspunkter for dem —. Hensigten med en Bygnings Tag er jo den, at det skal tjene til Beskyttelse imod Regn, Sne etc. samt bortlede det deraf kommende Vand. Det bør derfor ikke danne nogen plan Flade, men bestaa af en eller flere skraa. Paa Fig. 1 og 2 ses nogle almindelige Tagkonstruktioner for Paptage.

Man maa ikke forglemme, at hele Paptaget let kan rives løs under en Storm, grundet paa dets ringe Vægt.

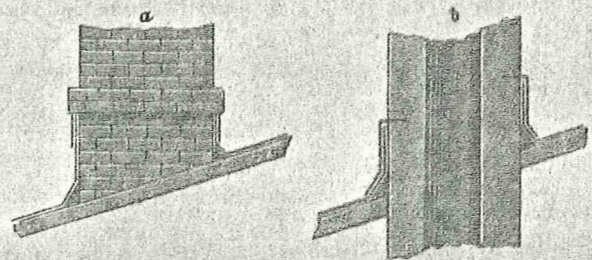

Fig. 4.

med Tækkesøm, der staa i en Tommes Afstand fra hverandre. Kanten, der rager udover Tagskægget, ombøjes senere — først langs dens Midte indefter, og derpaa over Brædekanten, hvorpaa den fastsømmes og altsaa danner et dobbelt Lag. Befæstelsen kan ske paa samme Maade paa Gavlerne, dog er det bedre her at anvende trekantede Lister som ved Listetækning (Fig. 3 b). Den næste Rulle rulles ligedan af, saaledes at dens Kant kommer ca. 2—3" over den førstes og fastsømmes o. s. fr. Man maa iagttage at Sømmene saavidt muligt komme i Brædernes Midte og ikke i Fugerne, da Pappet i saa Fald vil løsne sig og blive ødelagt.

Saaledes gaar man frem indtil begge Sider (paa et Dobbelttag) ere dækkede. Paa Tagryggen lægges Pappene over hinanden med den overliggende Part imod Læsiden.

At lægge Tagpap paa tværs af Forskalingen, altsaa fra Ryggen til Tagskægget uden Anvendelse af Lister er ikke heldigt. Listerne, der ere trekantede, sømmes paa tværs af

orskalingen i Afstand af Pappets Bredde — i Alm. andes kun Ruller i halv Bredde —. Pappet lægges ca. 1" opad i hver Liste og fastsømmes og bagefter overdækkes Listerne med ca. 4" brede Papstrimler, der ligeledes fastsømmes. paa meget flade Tage bruges ofte 2 Lag Pap; det underste hæftes da som almindeligt med Søm, og det øverste klæbes ovenpaa med en særlig Klæbemasse.

Alle Sammenføjninger tættes efter Fuldførelsen med en Slags Cement eller Taglak, og denne Overstrykning bør helst gentages hvert andet Aar. Ved stejle Tage eller saadanne der skulle hvidtes, strøs et tyndt Lag Strandsand paa, medens Lakken endnu er flydende. Ved denne Overstrykning, som ikke maa ske, naar Pappet er fugtigt af Regn, maa man anvende Forsigtighed for at ikke Stiger og lign. skal ødelægge Pappet. Den fornødne Ventilation, som ikke kan foregaa gennem dette lufttætte Tag — som ved Skifer og Tegl — maa man for Stalde og lign. Bygningers Vedkommende tilvejebringe ved Luftrør, da Uddunstningerne ellers virke skadeligt paa Forskalingen. En kraftig Ventilation er i Særdeleshed nødvendig for Fabrikslokaler og store Kreaturstalde etc.

Den simpleste Indretning til at aflede det fra Skorstenen ned fra Tagpappet nedløbende Vand, er at have en fremspringende Kant helt rundt, som paa Fig. 4 a. I saa

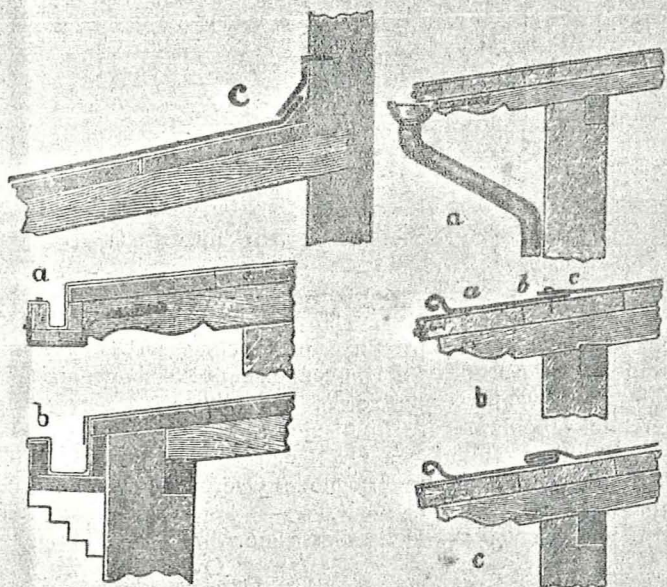

Fig. 5.

Fig. 6.

Fald er det tilstrækkeligt at lade Pappet gaa helt op under denne Kant og fastholde det med en Zinkkant hele Vejen rundt, som da sømmes fast gennem Pappet. Hvor Skorstenen berører Taget lægges trekantede Lister, der maa tilpasses nøjagtig efter de forskellige Vinkler og fastsømmes paa Forskalingen. Har Skorstenen derimod intet Fremspring, anvendes Fremgangsmaaden som Fig. 4 b viser. Zinkstykket passes ind i en Fuge, og fastmures, ombøjes og gaar med sine nederste Kanter et Stykke udover den overdækkede Træliste. Hele Zinkbeklædningen maa loddes i Hjørner og Samlinger, og hvor der er aabne Steder, maa Stykker loddes ind. Dens nederste Kant sømmes hele Vejen rundt, Har Skorstenen en stor Bredde, anbefales det at lave et lille Saddeltag paa den mod Ryggen vendende Side og overdække den med Pap, for at ikke Regnvand og lign. skal blive staaende. Er Taget, der skal dækkes, et Halvtag, der støder op til en Væg, lægges en trekantet Liste her. Pappets Kant lægges da op over Listen til en Fuge i Væggen og tilmures med Cement. Endnu bedre er det ligeledes her at anvende Zink over som Fig. 5 c viser. Fugen mellem Pappet og Zinkstrimlens Kant bestryges med varmt Lak.

Tagrenderne laves i de fleste Tilfælde af Zink og bæres

da af fastnaglede Rendejern (Fig. 5 a og 6 a). De maa have Fald til den ene Ende for at Vandet kan løbe af gennem Nedløbsrenden. Skal Tagrenden være simpel konstrueret og ligge ovenpaa Pappet, kan man enten benytte en firkantet Træliste eller Zink, som Fig. 6 b og c, med en ombøjet Kant. Den maa da ligeledes have Fald hen til Nedløbsrenden. Af Fig. 5 a og b ses nogle Tagrender af simpel Trækonstruktion, beklædt med Pap.

— d.

Den Fisker-Volmer'ske Konkurrenceindbydelse.

Tillad mig Hr. Redaktør, i Deres ærede Blad at fremsætte et Par Indvendinger imod Programmet for den Fisker-Volmer'ske Konkurrenceindbydelse. Det er en smuk Opgave, der her stilles Arkitekterne men tillige en meget vanskelig, som vil kræve et stort Arbejde, og det forekommer mig derfor, at Tiden er for knapt tilmaalt, naar det betænkes, at de fleste, paa Grund af anden Virksomhed, kun kunne ofre en Brokdel af deres Tid paa Projekteringen. Mange, og det sikkert ikke de dårligste Kræfter, ville derfor hellere end at levere et Hastværksarbejde, helt bolde sig tilbage fra Konkurrencen.

Dernæst savnes i Programmet en bestemt Udtalelse om, at Projektets videre Udførelse og Arbejdets Ledelse vil blive overdraget den Mand, hvis Tegninger blive benyttede, og dette bør dog formentlig være en Selvfølge, thi hvem vil vel lade sine Tegninger »benytte« paa den Maade, at en anden skulde overtage Udførelsen af hans Tanke. Det vilde derfor være meget ønskeligt, om der paa dette Punkt kunde gives nærmere Oplysning af Indbyderne. Bestemmelsen om de skjulte Rør m. v. kunde formentlig have været udeladt, da der paa Grund af Maalestockens Lidenhed neppe kan gøres Rede for disse Ting i Planerne.

Endelig: hvorfor er Programmet saa haard mod de røde og gule Sten, naar de kedelige læderfarvede Sten og endog Cementpuds under visse Omstændigheder tolereres? Det maatte vist hellere overlades til Arkitekterne at bestemme, hvilket Materiale de fandt formaalstjenligst.

Martin Borch.

Red. skal til de af Hr. M. Borch fremsatte Anker oplyse, at Programmet for Indbydelsen i sin Helhed er bleven fremlagt for og godkendt af »Akademisk Arkitektforenings« Bestyrelse, hvilket sidste af Indbyderne maatte anses som Tegn paa, at der her var et for en Konkurrence forsvareligt Grundlag, som maatte kunne tilfredsstillende Arkitektstanden.

Hvad specielt den første fremførte Anke angaar, vil det naturligvis være af Vigtighed for Indbyderne at faa en Afgørelse saa snart som mulig, og de kunne i saa Henseende kun henholde sig til ovenomtalte Godkendelse.

Hvad den anden Anke angaar, saa siges det jo udtrykkeligt i Indbydelsen, at Benyttelse af Tegningerne bliver at honorere efter Overenskomst, *uafhængig* af Præmieringen, og det maa jo derefter staa vedkommende Arkitekt frit for at indgaa paa eller at afslaa den Overenskomst, som Indbyderne have i Sinde at foreslaa. I sidstnævnte Tilfælde vil det præmierede Projekt selvfølgelig ikke blive »benyttet« af andre. Bestemmelsen er indsat i Programmet fordi Indbyderne ikke paa Forhaand kunde binde sig til at benytte Projekter, som muligvis — deres øvrige tortræffelige Egenskaber fraregnede — ikke svare til Hensigten fuldt ud.

Bestemmelsen om »de skjulte Rør« er medtaget med velberaad Hu og efter sagkyndig Udtalelse indsat i Indbydelsen, og det maa derfor overlades de konkurrerende at forholde sig hertil efter eget Skøn.

Med Hensyn til Spørgsmaalet »røde, gule og læderfarvede Sten samt Puds« skal Opmærksomheden henledes paa, at der i Indbydelsen kun udtales et »Ønske« an-